

Aningaasaqarnermut - Akileraartarnermullu Ataatsimiitsitaliaq
-/Maani

Ilanngussaaq
Bilag Bilag
Bilag

Qalerallit avataasiarluni aalisarnermi pisarineqartut akitsuutaata allanngortinneqarnera pillugu nalunaajaat

12-11-2015
Suliaq nr. 2015-15340
All. nr. 1542822

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Oq. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

2015-mi ukiakkut ataatsimiinnermi aggustip 19.-ani immikkoortoq 21-p ataani, qalerallit avaleraasartuullu avataasiarluni aalisarnermi pisarineqartut akitsuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu, Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuuteqarput. Siunnersuut allanngortinneqarnerani ilaatigut avaleraasartuut, ammassassuit ammassaallu siammasissunik akileraarusersorneqarniarput. Siunnersuut piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut aalisarnerup iluani aalisakkat tamarmik akileraarusersorneqartarnissaannut, pisortallu isertitaasa annertusarneqarnerat ilutigalugu inuiaqatigiit tamarmiusut aalisakkatigut isumalluutaasa isumatusaartumik atorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut anguniagaannut ilaavoq.

2016-mut aningaasanut inatsisip suliarineqarnerani akitsuusersuinissamut siunnersuut saqqummiunneqarmat isornartorsiorneqangaatsiarsimavoq, annermik neqinik aammalu ikummatissanillu akitsuusersuiniarnerit.

Taamaattumik Naalakkersuisooqatigiit akornanni aallaqqaammut isumaqatigiissutissatut siunnersuuteqarput, ilaatigut ilaatigut qalerallit sinerissap qanittuani aammalu aalisariutinit avataasiortunit pisat tunineqartut akiata procentianik akitsuusersorneqarnissaannut imalik.

Qalerallit avataasiarluni aalisarnermi pisarineqartut toqqaannartumik avammut tunisassat akitsuutaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 3. december 2012-imeersoq 1. januar 2013-mi atuutsinneqalerpoq. Inatsit naapertorlugu qalerallit Kalaallit Nunaanni tunineqartussat akitsuummik akiliisussaataitaangillat. Qaleralimmut kiilumut ataatsimut akitsuut tunggavioq 2,50 koruuniuvoq.

Qaleralimmut akitsuut kvartalikkaartumik aaqqiivigineqartassaaq qalerallit akiisa uuliap danskit koruuninngorlugit akianut sanilliullutik allanngorarnerisa angeqqataannik. Qalerallit akii apparpata uulialluunniit akia qaffappat, akitsuut apparneqassaaq. Illuatungaani qalerallit akii qaffakkaluarpat uulialluunniit akia apparaluarpat, akitsuut qaffanneqassaaq. Akitsuutip qaffasissusaa taamalilluni aalajangersimasuunngilaq, nikerarsinnaasarlunili. Brent Oliep nunani tamani akia, aammalu qalerallit annissorneranut akitsuut Danmark Statistikimeersut tunggavigalugit qaleralinnut akitsuut aaqqiivigineqartarpoq.

Akitsuusersuinissamut siunnersuummi avataasiarluni qalerallit pisat tamarmik akitsuuserneqarnissaat siunniunneqarpoq (tunisat avammullu tunisat), taamaalilluni avammut tunisat kisimik akitsuusersorneqaratik.

2015-mi Kalaallit Nunaanni avataasiorluni qalerallitaassat katillugit 13.528 tonsiupput, taakkunangalu 2.375 tonsit kujataata kitaani, 7.350 tonsit avannaata kitaani, 3.803 tonsillu tunumi pisassiissutigineqarlutik. Nunatta kitaani pisat 25 procentiisa nunatsinni tunineqarnissaat piunasaqaataavoq. Kitaani pisani 25 procentit tunitsivimmut tunisinissamut pisussaataaapput. Tamatuma saniatigut avannaata kitaani qalerallitaassutini 1.500 tonsit tunineqarnissaminut nerpittaajarneqarnissaminnullu pisussaataaapput.

Inatsit ullumikkut piusunut sanilliullugu 2015-mi pisassiissutigineqartuni 9.972 tonsit akitsuuserneqarnissaminut pisussaataaapput. Siunnersuummilu taakku *qaavatigut* ullumikkut qalerallit tunineqartartut 2.056 tonsit akiitsuuserneqarnissaat siunniunneqarpoq. Pisassiissutigineqartunili 1.500 tonsit nerpittaajarneqarnissamut pisussaaffillit akitsuusersorneqassanngillat. Tamatumunnga tunisinerup saniatigut nerpittaajaanermut pisussaaffik tunngavigineqarpoq, suliffeqarfimmut pitsaanerpaannginnami.

Akitsuusersugassalli amerlaneritigut akitsuutip qaffasissusia apparnissaa aalajangerneqarpoq, avataasiorluni aalisakkat pisat tamarmik akitsuutipigut artukkiinerit allanngunnginnissaat anguniarlugu, tassa imaappoq iluanaarutit nikisinnagit.

Ullumikkut qalerallit avataasiorluni aalisarnermi pisarineqartut akitsuutaat qalerallit avammut tunineranut akit aammalu nunani tamani uuliap akia tunngavigalugit aaqqiivigineqarnikuuvoq.

Maannakkuugallartoq akitsuut qalerallimmut kiilumut ataatsimut 3,06 koruuniuvoq. Akitsuutip tunngaviusumit qaffaasimanermut peqqutaavoq, qalerallit akii annertuumik allisimammata aammalu uuliap akia apparsimalluni. Siunnersuummi nutaami akitsuut akitsuummumut tunngaviusumut imaluunniit 2,50 koruuninut appartinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, avataasiorluni aalisakkat pisat akitsuutaasa ataatsimut isigalugit qaffannginnissaa anguniarlugu. Akitsuutip qaffasinnera siunnersuummut tunngavigineqarpoq.

Qalerallit avammut tuninerani akit maannamut sanilliullugu 2,5 koruunimik akitsuusersuineq, akiata 6 procentianik akitsuusersuinerussaaq, qalerallillu sinerissap qanittuani aalisarnermi pisat 5 procentimik akitsuusersorneqassallutik. Taamaattorli 2,5 koruunimik akitsuusersuineq qalerallit tunitsivimmumut tunineqartussaataasut akiata 11 procentianik akitsuusersugaassallutik.

Akitsuut nutaaq 2016-mi kvartalip aappaa aallarnerfigalugu aaqqiivigineqartassaaq, siusinnerusukkat tunngavigineqartut assigalugit. Tamanna qalerallinnut avammut tunisassanut tunisassanullu atuutissaaq. Avammut tunisinermi akit qaffanneratigut uulialluunniit akia apparneratigut qalerallinnut akitsuut qaffanneqassagaluarpat, akitsuusersuinissamut tunngaviit amerlineratigut, akitsuusersuinikkut artukkiineq ataatsimut isigalugu qaffassaaq.

Qalerallit avataasiorluni aalisarnermi pisarineqartut akitsuutaat 2,5 koruunimut apparnissaanut aamma allamik pissuteqarpoq. Qalerallit sinerissap qanittuani aalisarnermi, akileraarutit peereerlugit sinneqartoorutit agguaqatigiissillugu 64 procentiunissaanik naatsorsorneqarpoq. Kisianni avataasiorlunili aalisarnermi, akit apeqqutaasarmata, akileraarutit peereerlugit sinneqartoorutit agguaqatigiissillugu 20-30-llu procentit akornaniinnissaat naatsorsorneqarsimavoq.

Qalerallit sinerissap qanittuani aalisarnermi pisat 2014-mi agguaqatigiissillugu tunisinermi akia kiilumut 16,7 koruuniuvoq. Aalisartumut ataatsimut agguaqatigiissillugu kiilumut aningaasartuutit 2014-mi tunisinermi akiata 30 procenterivaa, kiilumut 5 koruuniulluni. Taamaattumik qalerallit tunineqarsimasut kiilumut ataatsimut agguaqatigiissillugu 11,7 koruunimik sinneqartoorutaapput. Tamannalu 70 procentit missaannik sinneqartooruteqarneruvoq. Kiilumut ataatsimut 0,80 koruunimik akitsuusersuinikkut, sinneqartoorutit kiilumut ataatsimut 10,9 koruunimut appartinneqassaaq, tamannalu 64 procentit missaannik sinneqartooruteqarnerulluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Vittus Qujaukitsoq

Aningaasaqarnermut Aatsitassanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq